

جشنواره موسیقی فجررا همچنان آنلاین ببینید.
چهارشنبه ۲۹ بهمن که روز دوم جشنواره موسیقی فجر است. شاهد اجرا از آذربایجان تا کشور آلمان خواهیم بود. اجراهای گروه‌های خاوران، وحید اسداللهی و مظفر شفيعی و حسام اینانلو در تالار رودکی ضبط شده است و تریوی جز تیمو فولبرشت در کشور آلمان و همچنین گروه ماهیمادر تالار وحدت ضبط شده است. این اجراها را در سایت‌های fajrmusicfestival.com.nay.ir و tiwall.com می‌توانید ببینید.

■ ساعت ۱۷: گروه خاوران
گروه خاوران به سرپرستی علی حق شناس در اصفهان تأسیس شد و تاکنون، بیش از ۲۰ تصنیف و قطعه آهنگسازی و تنظیم کرده و با گروه ماهور نیز همکاری داشته است. در این گروه علی حق شناس (خواننده و سرپرست گروه)، محسن تقی‌پور (تار)، مازیار عارف (کمانچه) و بابک سالمی (تنبک) حضور دارند.

■ ساعت ۱۸.۳۰: تریوی جَز فولبرشت (آلمان)
تیمو فولبرشت هنرمندی است که موسیقی جَز را با عناصر موسیقی نو، الکترونیک و آهنگسازی درهم آمیخته است. او تاکنون، در ۲۲

۲۲

نگاهی به اهمیت و کارکرد هیچانه‌ها، گونه‌ای قدیمی از ادبیات کودک در جهان

اولین مشق‌های زبان آموزی را به سخره بگیریم

مریم‌شهبازی
خبرنگار

قرار نیست شعر کودک برای مخاطب بزرگسال هم قابل‌درک باشد؛ به‌ویژه وقتی بحث هیچانه یا همان Nonsense verse در میان باشد؛ گونه‌ای ادبی که حضوری پررنگ در ادبیات عامیانه فرهنگ کشورها دارد و البته نقشی کاربردی. این تأکیدی است که طی روزهای اخیر به نقل از شاعران و پژوهشگران ادبیات کودک و حتی چهره‌های دانشگاهی می‌خوانیم؛ اینکه بهتر است به‌جای بی‌ارزش خواندن هیچانه‌ها، اطلاعات‌مان را درباره آنها بالا ببریم!

■ هیچانه‌سرایی کار دشواری است

هنوز زمان چندانی از پخش نهمین قسمت برنامه هم‌رفیق و حاشیه‌های آن که سر از شبکه‌های اجتماعی درآوردن نمی‌گذرد؛ برنام‌های که اظهار نظر مهمان آن نسبت به چند شعر کودکان به هیچانه از جمله «اتل مثل توتوله» و بی‌معنا خواندن آنها موجب گلایه اهالی ادبیات شد تا جایی که تأکید کردند چرا اکم‌دینی که اطلاعاتی از فرهنگ و ادبیات شفاهی ندارد آن را به سخره گرفته و موجب بی‌اعتمادی والدین به اولین مشق‌های زبان‌آموزی کودکان می‌شود.

جعفر ابراهیمی متخلص به «شاهد» از شاعران پیشکسوت ادبیات کودک که برخی شعرهایش در کتاب‌های درسی هم منتشر شده‌اند معتقد است حالا که چند روزی از حاشیه‌های این برنامه گذشته فرصت خوبی است تا نگاهی به هیچانه‌ها و اهمیت آنها داشته باشیم. او در همین رابطه به «ایران» می‌گوید: «سال‌ها پیش، اوایل دهه ۸۰ با جمعی از دوستان شاعر همچون افشین علاء، ناصر کشاورز و وحید نیکخواه آزاد خانه شعر کودک را راه‌اندازی کردیم، از همان ابتدا بخشی از فعالیت‌هایمان بر هیچانه‌ها استوار شد. البته آن زمان هنوز اسمی نداشتند. در تعجب بودیم که چرا این شعرها به‌رغم بی‌معنای بودن اما خیلی مورد توجه کودکان هستند حتی بسیار بیشتر از شعرهای خود ما!»

از این جمع در نهایت گروهی هفت نفره که خود ابراهیمی و دیگر شاعرانی نظیر مصطفی رحماندوست هم از جمله‌شان بودند تصمیم به انجام کاری جدی درباره شعرهای مذکور می‌گیرند. ابراهیمی ادامه می‌دهد: «در بدو امر ما هم اطلاعات چندانی درباره این شعرها نداشتیم، بعد از مدت‌ها تحقیق تصمیم‌به انجام کاری مشابه اما امروزی گرفتیم. حدود ۶۰۰ شعر گفتمیم که برخلاف آنچه به نظر می‌رسد کار بسیار سختی هم بود. از میان آن‌ها ۵۲ شعر را انتخاب کردیم و کتاب «هیچ، هیچ، هیچانه» با اشعار این شاعران شاخته‌شده کودک منتشر شد.» اگر شما هم در زمره والدین جوان هستید یا در نزدیکیان خود بچه‌هایی در سنین کودکی دارید می‌توانید به مقدمه این کتاب مراجعه کنید؛ آن‌طور که ابراهیمی هم تأکید دارد در آن اطلاعات کامل‌تری درباره این گونه ادبی مهم آمده؛ اینکه هیچانه‌ها چه هستند و حتی چه کارگردهایی در بحث زبان‌آموزی و حتی علاقه‌مندی کودکان به موسیقی دارند.

این پژوهشگر ادبی که دو دهه مسئولیت شورای شعر کانون پرورش فکری را هم برعهده داشته ادامه می‌دهد: «وقتی شعرها را برای انتشار انتخاب کردیم با مخالفت‌هایی روبه‌رو شدیم، هرچند که بعد از انتشار، اقتدر از آنها استقبال شد که هم نگاه مخالفان تغییر

هیچانه‌ها

حسین دوآلقاری
رئیس مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی
دانشگاه تربیت مدرس
پژوهشگر و منتقد مشغول فرهنگ‌نامه

هیچانه به اشعار بی‌معنی گفته می‌شود که تنها وزن دارد و بیشتر برای بازی و سرگرمی کودکان به کار می‌رود. در چنین اشعاری تنها وزن و قافیه عامل سازنده شعر است؛ مانند: آنی، اونسی، گفتانی / چنی، چونی، رفتانی / آنکو، ماکتو، فلیس، دونگ. یا: آنا، مانا، تینا/ سَفر کاتینا/ آنا مانا هُپ/ شما هستید گرگ.

برخی از متل‌ها نیز به همین شیوه سروده شده‌اند. مثلاً هاقضه‌هایی کوتاه، ساده، موزون و عامیانه، گاه مفهفی و بی‌معنی و دنباله‌دار است که هنگام بازی‌های کودکان یا نقل‌ماجرایی سرگرم‌کننده و آموزشی به‌کار می‌رود و اغلب بر محور کارهایی است که به یک حیوان، شی، یا یکی از پدیده‌های طبیعت نسبت داده می‌شود همچون متل مشهور «اتل مثل توتوله»، متل‌های منظوم: مثل «گنجشک اشی مشی» و «نداشت، نداشت» گاه جمله‌های موزنی از زبان قهرمان داستان تکرار می‌شود. متل‌های منظوم از مصرع‌ها یا جمله‌های موزون کوتاه تشکیل می‌شود که وزن آنها طبق قواعد وزن شعر عامیانه است. برخی متل‌ها ساختاری معماگونه و رمزی دارند و موضوعات فلسفی در آنها طرح می‌شود؛ مثل متل «دویدم و دویدم» که به قول جمالزاده (۱۳۴۲) آن را سر نوشت و تکامل جامعه انسانی می‌داند. ژرف ساخت برخی متل‌ها از امور متناقض تشکیل می‌شود؛ مثل «اتل مثل توتوله» همین امور متناقض و طرح امور غیر معمول و ساخت گریزی در داستان متل‌ها و خصوصاً موسیقی آن، به متل‌ها جنبه‌ای طنز و تفریحی می‌دهد.

متل‌های انتقادی و مطالبه‌آمیز، گاه متضمن طعنه، کنایه یا استهزا هستند. متل‌ها جنبه آموزشی، تعلیمی دارند؛ مثل «دویدم و دویدم» که آموزش

آلبوم نواخته و در صحنه‌های برجسته‌ای چون ویلیج ونگارد، جشنواره زمستانی جَز نیویورک و لینکولن سنتر اجرا داشته است. دیگر عضو گروه تنلو بلکمان، نامزد جایزه گرمی است که خواننده جَز و آهنگساز موسیقی نو و بداهه‌نوازی زیر دست است که صدای خود را چون ساز به‌کار می‌گیرد. بن مودا یکی از برجسته‌ترین گیتاریست‌ها در بداهه‌نوازی است. او با ۳۰ سال سابقه نوازندگی با هنرمندان زیادی از جمله لی کونیتز، اندرو سیریل، جورج گارزونه، پائول موتیان و ماریا اشنایدر اجرا داشته است.

تیمو، تنو و بن، به‌عنوان یک تریو، قطعاتی از موسیقی ترکیبی را اجرا خواهند کرد که صداهای آکوستیک را با رنگ صداهای الکترونیک و براساس هنر بداهه‌نوازی است.

■ ساعت ۲۰: وحید اسداللهی
گروه اسناد وحید اسداللهی در سال ۱۳۹۵ تشکیل شد و تاکنون اجراهای متعددی در ایران و خارج از ایران داشته است. وحید اسداللهی: (سرپرست نقاره، مراد اسداللهی (کارمون)،

مشاغل است یا «اُشتر به چراست در بلندی.» که وصف شتر است. تکرار بنده‌ها در متل‌ها به‌خصوص با حفظ مراحل آنها به تقویت حافظه کمک می‌کند. از متل‌ها به هنگام بازی یا شمارش نیز استفاده می‌شود؛ مثل «اتل مثل توتوله» یا «تاپ تاپ خمیر» و «حومک مورچه داره». اصل مهم چنین متل‌ها و بازی‌ها، بی‌معنی‌گویی است. بی‌معنی‌گویی از سر ندانستن و مهم‌نگویی نبوده است؛ بلکه جَز موسیقی و قافیه‌بازی، اهداف دیگری مثل تقویت ذهن و زبان-گشایی برای سخن‌داشته است. نمونه‌هایی از بی‌معنی‌گویی میان عوام رایج بوده است که از باب طنز و تفریح بوده است:

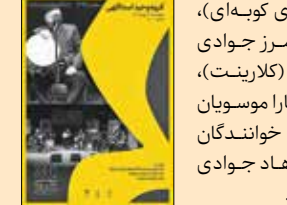
خروس اتقی رفته به هیزم / که از بوی دلاویز تو مستم کلنگ از آسمان افتاد و شکست / و گر نه من همان خاکم که هستم
♦♦♦♦
آنچه در جوی می‌رود آب است / آنچه در چشم می‌رود خواب است
نمد سبزوار از پشم است / زیر آبروی هر کسی چشم است
در سمرقند گریه دم دارد / در بخارا الاغ شم دارد

از کرامات شیخ ما چه عجب / پنجه را باز کرد و گفت به وجب
باز هم از کرامت‌اش این است / شیره را خورد و گفت شیرین است
مرغ‌تر را خروس می‌گویند / زن‌نور را خروس می‌گویند

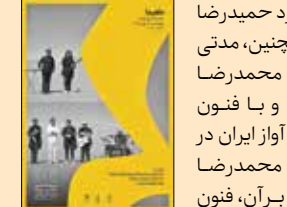
در ادب سنتی گونه‌ای شعر بی‌معنی است که به عمد و به قصد طنز سروده شده است که به آن تزریق [۱] یا تزریق‌گویی گفته می‌شد. گاه عمدتاً عوام به آن «معر» [۲] می‌گویند، نیز بی‌معنی‌گویی به‌شمار می‌آید.

♦♦♦♦
[۱] نک: اخوان ثالث، مهدی، نقیضه و نقیضه‌سازان، ص ۶۰
[۲] برای نمونه نک: شریف کاشانی، ص ۲۴۲ و اخوان ثالث، مهدی، نقیضه و نقیضه‌سازان، ص ۲۰۶

مواجه هستیم و این‌ها بخش مهمی از ادبیات عامیانه و کودک را تشکیل می‌دهند.» نکته جالب‌توجه درباره هیچانه‌ها اینکه نخستین مرتبه این عنوان را همین گروه شاعرانی که ابراهیمی هم یکی از آنان بوده برای شعرهایی از این دست انتخاب می‌کنند. او می‌گوید: «پیش از انقلاب زندیاد محمود کیانوش در کتاب «شعر کودک در ایران» برای این اشعار عنوان «مهمل سرایی» را انتخاب کرده و درباره چیستی و کارکرد آن‌ها نوشته بود. با این حال ما متوجه شدیم که این عنوان به‌رغم صحیح بودن اما ممکن است که برای مردم عادی باعث درک اشتباهی شود؛ بنابراین بر اساس عنوان انگلیسی‌اش که Nonsense verse است هیچانه را انتخاب کردیم که تقریباً معادل فارسی آن به‌حساب می‌آید. با اینکه در هیچانه، شاعر قصد انتقال پیام خاصی را ندارد اما نتیجه نهایی که کنار هم قرار گرفتن واژه‌های هم‌قافیه است منجر به آشنایی کودکان با طنین حروف و آواها و وزن و قافیه و آهنگ واژگان و از سویی کمک به پرورش قدرت تخیل آنان می‌شود که این اتفاق بسیار

■ ۲۱.۳۰ گروه ماهیما، حجت اشرف زاده

رضا اسداللهی (سازهای کوبه‌ای)، افشار نامور (تار)، فرامرز جوادی (فویوز) رضا فرساد (کلارینت)، ماندانا غفاری (پیانو)، تارا موسویان (سازهای کوبه‌ای)، خوانندگان (شهاب میرزایی) و فرهاد جوادی اعضای این گروه هستند.

۲۱.۳۰

تصنیف‌خوانی و هم‌آوایی را از محسن نفر و استاد پرویز مشکاتیان آموخت. ترانه «ماه‌وماهی» از آثار محبوب اوست. آرش جامع (سرپرست گروه و ویلن)، مجید مظاهری (کمانچه)، حسن ملکی (گیتار)، غلامحسین نخشی (کیبورد) و آکاردئون)، حمید علی‌ابکرزاده (پیانو)، ایمان مهریاری (پرکاشن)، رضا بنائی‌نیا (درامز)، ایمان رضایی‌تازبانی (گیتاریس)، فراز نصیری‌وائی (گیتار)، فرزاد ادهمی (گیتار)، داوود اریکه (فلوت و ساکسوفون)، علی فریودنیا (ساکسوفون، کلارینت و بالابان)، آراد یادگارفرد (گیتار) اعضای گروه ماهیما را تشکیل می‌دهند.

■ ساعت ۲۳: به یاد استاد محمدرضا شجریان
مظفر شفيعی در مقام خواننده به همراه حسام اینانلو نوازنده کمانچه قطعاتی را به‌صورت بداهه و به یاد محمدرضا شجریان اجرا خواهند کرد.

در جلسه شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد

اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به مؤسسه هنرمندان پیشکسوت

تخصصی شورای عالی انقلاب فرهنگی بعد از دوهفته تصویب در آن شورا، به استحضار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی رسانده و در صورت عدم اعتراض اعضا به عنوان مصوبه تلقی می‌شود و قابلیت ابلاغ از طرف رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی را دارد. البته اگر دو نفر از اعضا نسبت به مصوبه اعتراض داشته باشند، در دستور شورای عالی انقلاب فرهنگی قرار می‌گیرد. در بخش دیگری از این جلسه اصغر عبداللهی، مشاور دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره روند ابلاغ و اجرای مصوبات شورای هنر گفت: مصوبات شوراهاى اقماری که بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می‌شوند، بعد از دو هفته از تصویب در آن شورا، حکم مصوبه را دارد و لازم‌الاجراست. در ادامه علیرضا اسماعیلی، رئیس فرهنگستان هنر با توجه به دستور اول جلسه که به بررسی ماهیت حقوقی مؤسسه «فرهنگی و هنر صبا» و مؤسسه «متن» اختصاص موضوع اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به حوزه شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت، به این مسأله اشاره کرد که «حوزه شعر و ادبیات داستانی به عنوان هنر مکتوب و کلامی مطرح هستند و این حوزه نسبت روشن و مشخصی با مؤسسه هنرمندان پیشکسوت دارد. حوزه شعر و ادبیات داستانی در آیین‌نامه ارزشیابی هنرمندان نیز مشمول دریافت گواهینامه مدارج هنری، انتخاب دبیر هنری و... است.»

در بخش دیگری از این جلسه نیز نیکمات حسینی‌پور، مدیرعامل مؤسسه هنرمندان پیشکسوت درباره دستور آخر این جلسه که به بررسی موضوع اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به حوزه شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت اختصاص داشت، گفت: مؤسسه هنرمندان پیشکسوت بر اساس مصوبه ۵۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۵ تأسیس و در سال ۱۳۹۱ راه‌اندازی شده و وظیفه اصلی آن ارائه خدماتی به هنرمندان پیشکسوت و درجه یک هنری بالای ۶۰ سال است. تقریباً ۷۰۰ هنرمند پیشکسوت در زمینه هنرهای مختلف مانند هنرهای نمایشی، سنتی، تجسمی و... عضو مؤسسه هنرمندان پیشکسوت هستند و این مؤسسه به عنوان مؤسسه‌ای که اکثر هنرهای مختلف در آن جمع هستند، مطرح است. مدیرعامل مؤسسه هنرمندان پیشکسوت درباره خدمات ارائه شده توسط این مؤسسه، افزود: بیشترین خدمات این مؤسسه در زمینه کمک‌های معیشتی، رفاهی، پزشکی، پرستاری و... به هنرمندان پیشکسوت عضو مؤسسه بوده است. پیشنهاد مؤسسه هنرمندان پیشکسوت این است که اصلاحاتی در اساسنامه این مؤسسه بابت افزایش گروه‌های شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت اعمال شود. سعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در پیش برگزار شد، با تأکید بر نافذ بودن مصوبات شورای هنر، گفت: بر اساس آیین‌نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای هنر به عنوان شورای تخصصی و اقماری شورای عالی انقلاب فرهنگی عنوان شده است. بر اساس این آیین‌نامه، مصوبات شوراهاى

گروه فرهنگی / در جلسه شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی، اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به حوزه شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت به تصویب شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. در این جلسه سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره موضوع اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به حوزه شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت، به این مسأله اشاره کرد که «حوزه شعر و ادبیات داستانی به عنوان هنر مکتوب و کلامی مطرح هستند و این حوزه نسبت روشن و مشخصی با مؤسسه هنرمندان پیشکسوت دارد. حوزه شعر و ادبیات داستانی در آیین‌نامه ارزشیابی هنرمندان نیز مشمول دریافت گواهینامه مدارج هنری، انتخاب دبیر هنری و... است.»

در بخش دیگری از این جلسه نیز نیکمات حسینی‌پور، مدیرعامل مؤسسه هنرمندان پیشکسوت درباره دستور آخر این جلسه که به بررسی موضوع اضافه شدن «شعر و ادبیات داستانی» به حوزه شمول فعالیت‌های مؤسسه هنرمندان پیشکسوت، به این مسأله اشاره کرد که «حوزه شعر و ادبیات داستانی به عنوان هنر مکتوب و کلامی مطرح هستند و این حوزه نسبت روشن و مشخصی با مؤسسه هنرمندان پیشکسوت دارد. حوزه شعر و ادبیات داستانی در آیین‌نامه ارزشیابی هنرمندان نیز مشمول دریافت گواهینامه مدارج هنری، انتخاب دبیر هنری و... است.»

روز چهارشنبه ۲۹ بهمن ماه ساعت ۱۱ گروه «شهید فرجی» و ساعت ۱۵ گروه «نور مشکات» اجرا می‌کنند. روز شنبه دوم اسفندماه گروه «نور مشکات» ساعت ۱۱ و گروه «فرزندان ایران» ساعت ۱۵ اجرا می‌کنند. روز یکشنبه سوم اسفندماه ساعت ۱۵ گروه «شهید فرجی» و روز دوشنبه چهارم اسفندماه ساعت ۱۱ گروه «فرزندان ایران» اجرا می‌کنند.

■ پیام‌هایی برای جشنواره

محمد الهیاری مدیرکل دفتر موسیقی معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و حسن ریاحی دبیر سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر پیام‌هایی جداگانه‌ای به بهانه آغاز برگزاری این جشنواره منتشر کردند.

شهروز حقی هماهنگ‌کننده بخش سرودهای انقلابی به شرایط خاص این دوره اشاره دارد: «در شرایط عادی نباید سرود و موسیقی حماسی به‌صورت گسترده‌تر در جشنواره موسیقی فجر برگزار شود، اما در شرایط فعلی و به‌دلیل کرونا اجرای گسترده آن در اماکن عمومی شهر تهران امکان‌پذیر نبود و در نهایت سه گروه فعال سرود از تهران در این بخش حضور دارند. برنامه‌های سرودهای انقلابی به‌صورت اجراهای میدانی و مردمی در بهانه رودکی است و امیدواریم در آینده برنامه‌ای کامل در حوزه سرود طراحی و اجرا شود.» زمان اجراها متفاوت است گاهی صبح و بعد ظهر و در بعضی روزها هم به‌صورت یک سانس دیده شده است.

اشاره و بر فرهنگ ایرانی تأکید کرد: «امروز ما باید سرمان را بالا نگه‌داریم که این همه فرهنگ غنی داریم؛ مراقب باشیم آن را از دست ندهیم و قدر این ارکستر که اسمش ارکستر ملی است را بدانیم؛ چرا که مسئولیتش سنگین است. بدانیم چرا به آن ملی می‌گویند، مثل یک قهرمان ملی؛ باید وقتی اسمش را می‌شنوید اشک در چشمانتان بیاید و احساس غرور و هویت کنید.»

■ سرودهای انقلابی در جشنواره

اگرچه اجرای جشنواره در فضای مجازی و به‌شکل رایگان صورت می‌گیرد، اما بخش اجرای خیابانی از بخش‌های این دوره است که در بهانه رودکی صورت می‌گیرد و از دیگر بخش‌های این دوره از جشنواره است.

ملی در این دوره از جشنواره قطعه «سلام» حسین کسائی با تنظیم ارکستر حسین علیزاده روی صحنه می‌برد و حسین علیزاده به تماشای تمرین ارکستر ملی ایران نشست. او با نوازندگان به صحبت پرداخت و ارکستر ملی را هویت موسیقی خواند. علیزاده به‌سازهای دور اشاره کرد: بیست سال پیش که قرار بود بزرگداشتی برای استاد کسائی برگزار کنیم، استاد فخرالدینی، استاد روشن روان و من مسئولیت تنظیم قطعات استاد کسائی را برای ارکستر داشتیم که با ذوق و شوق فراوان در مدت کوتاهی آن را آماده و تقدیم استاد کردیم. علیزاده در سخنان خود به علاقه خود برای بازدید مجدد از این «ارکستر زیبا و جوان» و «نوشتن قطعه» برای ارکستر ملی

گروه فرهنگی / امروز دومین روز از سی و ششمین جشنواره موسیقی فجر است که روز گذشته بر خط شروع شد و البته اجرای آنلاین همچنان ادامه دارد، به همین دلیل اجرای صحنه‌ای سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر برای بخش در تالار وحدت ضبط می‌شوند.

■ قرار کستر ملی را بدانیم

اما مهم‌ترین خبر بازدید حسین علیزاده از تمرین ارکستر ملی ایران بوده که در شنبه ۲ اسفند ساعت ۲۱.۳۰ به رهبری بردیا کیارس اجرا دارد. حسین علیزاده سال‌ها پیش عضو شورای ارکستر ملی بود و از جمله کسانی بود که بردیا کیارس که آن زمان جوان بود را حمایت کرد تا امروز ارکستر ملی رهبری با تجربه داشته باشد. ارکستر

سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر

۲۸ بهمن تا ۴ اسفند ۱۳۹۹

پخش از شبکه‌های زیر:
http://irannewspaper.com/teve
http://irannewspaper.com/radio
www.irannewspaper.com

